

ТЕРМІНОГРАФІЯ ЯК ЗАСІБ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА РЕЄСТРАЦІЇ ТЕРМІНІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПРОСТОРУ

Статтю присвячено дослідженню термінографії, а саме лексикографії для спеціальних цілей (LSP lexicography) крізь призму її формування в умовах глобального науково-технічного простору. Визначено об'єкт термінографічного процесу, виділено функції й завдання сучасної термінографії, проаналізовано етапи її розвитку та процеси глобалізації, зіставлено етапи розвитку термінографії з досягненнями науково-технічного прогресу на прикладі галузі медицини. Термінологію виділено як об'єкт лексикографічного процесу, для реєстрації якої в словниках потрібно чітко дотримання принципів і підходів, розроблених у термінознавстві й лексикографії, а також тих, що розробляються в термінографії. У статті сформульовано першочергові завдання термінографії в системі глобального науково-технічного простору як фактора її формування.

Ключові слова: термінографія, стандартизація терміна, реєстрація термінології, глобалізація, медична термінографія.

Терминография как способ стандартизации и регистрации терминов в условиях глобального научно-технического пространства. Статья посвящена исследованию терминографии, а именно лексикографии для специальных целей (LSP lexicography) сквозь призму её формирования в условиях глобального научно-технического пространства. Результаты исследования позволили определить объект терминографического процесса, выделить функции и задачи терминографии, проанализировать этапы её развития и процессы глобализации, сопоставить этапы развития терминографии с достижениями научно-технического прогресса на примере области медицины. Терминология была выделена как объект лексикографического процесса, для регистрации которой в словарях требуется чёткое соблюдение принципов и подходов, разработанных в терминоведении, лексикографии и разрабатываемых в терминографии. В статье сформулированы первоочередные задачи терминографии в системе глобального научно-технического пространства как фактора её формирования.

Ключевые слова: терминография, стандартизация термина, регистрация терминологии, глобализация, медицинская терминография.

Terminography as a way of standardization and registration of terms in a global scientific and technical space. The article is devoted to the study of terminography, lexicography for special purposes (LSP lexicography) through the prism of its formation in a global scientific and technical space. An analytical review of the literature showed that the study of terminography as a way of standardizing and registering terms in the context of globalization, which nowadays covers all areas of knowledge, still remains a lacuna in modern linguistic studies that indicates the relevance of the work. The main objectives of this article are: to determine the object of the terminographic process, to identify the functions and tasks of modern terminography, to analyze the stages of development of terminography and the processes of globalization, to compare the stages of terminography development with the achievements of scientific and technical progress on the example of such field as medicine. The object of the research is terminography as a way of standardization and registration of terms in a global scientific and technical space. The methodology of the paper is complex: an analytical review of the literature – to determine the degree to which terminography is studied in modern linguistics; comparative analysis – to study the stages of scientific and technological progress and achievements in medical terminography; diachronic approach – to study medical terminography; descriptive method – to systematize the results. The material of the study: relevant data from encyclopaedias (Encyclopaedia Britannica, Fachsprachen: ein internationales Handbuch zur Fachsprachenforschung und Terminologiewissenschaft, Linguistic Encyclopaedic Dictionary) and lists of medical terminological dictionaries compiled from the catalogues of National Library of Medicine, Simon Fraser University Library, The British Library, The Internet Archive, Library of Congress, World Cat. The results and conclusions: terminology is an object of lexicographic process; dictionaries require strict adherence to the principles and approaches developed in terminology, lexicography and developing in terminography for its registration; global processes in the context

of terminography tasks are presented; the stages of terminography development with the achievements of scientific and technical progress have been correlated on the example of the field of medicine.

Key words: terminography, standardization of the term, registration of terminology, globalization, medical terminography.

Постановка проблеми. Виклики XXI ст. вимагають від лінгвістів своєчасного забезпечення плідної комунікації серед фахівців різних галузей знань в умовах стрімкої глобалізації науково-технічного простору. Незважаючи на свою багатовікову історію існування, цей простір ще не сформований і потребує розгляду питань стандартизації та реєстрації термінів. Вирішення цієї проблеми вбачається можливим завдяки спільним зусиллям дослідників різних галузей лінгвістики, але певний спектр завдань постає перед лексикографами і безпосередньо термінографами.

Аналітичний **огляд літератури** засвідчив, що теоретичні пошуки охоплюють загальні й окремі питання термінознавства [5, 12, 17] й термінографії [1, 8, 15, 26]. Дослідники ведуть дискусії з приводу чіткого розмежування термінів «термінографія» та «лексикографія» з погляду використання окремих інструментів термінознавства й лексикології [14, 16]. Крім того, активно дискутується питання щодо особливостей укладання окремих типів словників [15, 21, 23, 27, 28], особливостей відбору термінів [18, 29]. Терміносистеми окремих галузей знань і питання їх кодифікації також входять до кола наукових інтересів окремих дослідників [11, 19, 25]. Однак вивчення термінографії як способу стандартизації та реєстрації термінів в умовах глобального науково-технічного простору до сьогодні залишається незаповненою лакуною, що й засвідчує актуальність дослідження.

Метою дослідження є визначення термінографії як засобу стандартизації та реєстрації термінів в умовах глобального науково-технічного простору. Основними завданнями статті є: визначення об'єкта термінографічного процесу, виокремлення функцій і завдань термінографії, аналіз етапів розвитку термінографії та процесів глобалізації, зіставлення етапів розвитку термінографії з досягненнями науково-технічного прогресу на прикладі галузі медицини. Об'єктом дослідження є термінографія як засіб стандартизації та реєстрації термінів в умовах глобального науково-технічного простору.

Методологія роботи є комплексною: аналітичний огляд літератури – для визначення рівня вивчення термінографії в сучасній лінгвістиці; порівняльний аналіз – для дослідження етапів науково-технічного прогресу і досягнень у медичній термінографії; діахронічний підхід – для вивчення медичної термінографії; дескриптивний метод – для систематизації отриманих результатів. Матеріалом дослідження стали дані енциклопедій [10, 20, 22] та списки словників, складені за каталогами National Library of Medicine, Simon Fraser University Library, The British Library, The Internet Archive, Library of Congress, WorldCat.

Результати й дискусія.

1. Термінологія як об'єкт лексикографічного процесу. Нагадаємо, що лексикографія є розділом лінгвістики, що займається питаннями теорії та практики укладання словників. Теорія лексикографії охоплює питання, пов'язані з розробкою типології словників, їх дизайну та структури, перспективою користувача, методологією відбору й систематизації словника, історією лексикографії, аналізом словникових довідників. Ці аспекти досліджують як в діахронії, так і в синхронії. Практична лексикографія, у свою чергу, займається самим процесом створення словникового довідника, використовуючи принципи, підходи й методи, розроблені в її теорії.

Залежно від мети словникового довідника, його типу й орієнтації на користувача у лексикографії виділяють такі підрозділи: авторська, двомовна (перекладна), діалектна, історична, комп'ютерна, культурологічна, медична, багатомовна, ономазіологічна, ономастична, регіональна, спеціальна, технічна, термінологічна, тезаурусна, навчальна, частотна, енциклопедична, етимологічна, юридична [19, с. 85–86]. Цей список не є вичерпним і залишається відкритим, оскільки в теорії лексикографії ще не розроблені чіткі стандарти щодо її термінологічного апарату.

Термінографія, будучи підрозділом лексикографії, охоплює, у свою чергу, теоретичні й практичні питання, пов'язані з дизайном, створенням, використанням і критичним аналізом термінологічних словників. Існує широка дискусія щодо терміна «термінографія». У цій роботі віддаємо перевагу визначенню R.R.K. Hartmann «a complex of activities concerned with the design, compilation, use and evaluation of terminological dictionaries» [19, с. 139].

Відтак, ми пропонуємо таке визначення терміну: термінографія (з лат. terminus (межа) і грец. gráphō (пишу)) – це галузь лексикографії, що займається теорією і практикою створення термінологічних словників.

Основна функція термінологічних словників – збереження й передача накопичених знань, сформованих за всю історію науково-технічного прогресу людства. Метою термінологічного словникового довідника будь-якого типу є кодифікація терміна з урахуванням особливостей термінологічної системи, у якій він існує. У цьому контексті термінологія спеціальної галузі знань є об'єктом лексикографічного процесу.

У термінологічному словнику термінограф кодифікує термін, орієнтуючись на його концептуальне поняття, і описує термінологію від концепта до терміна, на відміну від загального словника, де лексикограф рухається від слова до його значення.

Відповідно, термінограф працює з корпусом даних, зібраних фахівцями (термінологами) окремих галузей знань зі спеціальних текстів, враховуючи системність у термінології та розробляючи окремий комплекс термінографічних інструментів залежно від типу словника.

Властивості терміна і процеси, що відбуваються всередині термінологічної системи, повинні мати безпосереднє відображення в термінологічних словникових довідниках. Так, процеси детермінологізації (перетворення терміна на загальноживане слово), термінологізації (перехід загальноживаного слова до групи термінів), ретермінологізації (перенесення терміна з однієї дисципліни в іншу), інтернаціоналізації (проникнення інтернаціональних термінів з однієї мови в іншу) потребують розробки спеціальних методів і підходів під час кодифікації терміна.

Таким чином, використовуючи інструменти лексикографії та враховуючи досвід термінознавства, перед термінографією стоїть комплекс завдань, який охоплює питання, пов'язані зі стандартизацією та реєстрацією терміна залежно від типу словника і потреб користувача.

Питання стандартизації вирішуються за допомогою міжнародних стандартів ISO, які публікують у таких виданнях, як, наприклад, Terminology Work (ISO 1087-1:2000 Terminology work – Vocabulary – Part 1: Theory and application); після цього їх перекладають, вони проходять науково-технічне редагування та видаються як національні стандарти. Яскравим прикладом чинного стандарту такого типу є Національний стандарт України. Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання (ISO 1087-1:2000, IDT). ДСТУ ISO 1087-1:200. [13]. Так, основною функцією саме цього термінологічного стандарту є забезпечення систематизованого опису понять у сфері термінології та роз'яснення вживання термінів. Укладанню таких нормативних документів передують всебічний аналіз, обговорення та узгодження ключових понять, використовуваних у стандартах. Призначені такі стандарти для стандартизаторів або термінологів, а також для всіх, хто має відношення до термінологічної роботи [13, с. IV].

Так, наприклад, стандарти медичних термінів зафіксовані в міжнародних стандартах Всесвітньої організації охорони здоров'я. І коли виник новий штам вірусу COVID-19 Coronavirus, він одразу ж був внесений до Міжнародної класифікації хвороб ICD-10 [24].

Наступним етапом є реєстрація та опис кожного конкретного терміна вже в словниках, чим займається лексикографія. Терміни фіксують як у загальнотермінологічних словниках, так і в термінологічних словниках, що описують окремі галузі знань. На сьогодні в термінографії не існує чітких стандартів/інструментів/підходів, які б уніфікували завдання лексикографів при описі терміна в словниках різних типів з урахуванням особливостей тієї чи іншої терміносистеми.

Таким чином, термінологія є об'єктом лексикографічного процесу, для реєстрації якої в словниках потрібно чітко дотримання принципів і підходів, розроблених у термінознавстві й лексикографії, а також тих, що розробляються в термінографії.

2. Процеси глобалізації в різних галузях знань та першочергові завдання термінографії. Сучасну лінгвістику складно уявити окремо від процесів глобалізації, що відбуваються в загальному науково-технічному просторі. Той факт, що глобальний науково-технічний простір все ще є не сформованим і хаотичним, зумовлює необхідність систематизації накопичених знань.

Глобалізація – процес всесвітньої економічної, політичної, культурної та релігійної інтеграції й уніфікації [2]. Процеси глобалізації вимагають від суспільства обміну інформацією, що зумовлює необхідність постійної комунікації, а отже, й уніфікації та стандартизації термінологічного апарату різних галузей знань з подальшою реєстрацією в термінографічних словникових довідниках різних типів.

Погляди на витоки глобалізації є дискусійними. Історики розглядають цей процес як один з етапів розвитку капіталізму. Економісти ведуть відлік від транснаціоналізації фінансових ринків. Політологи наголошують на поширенні демократичних організацій. Культурологи пов'язують прояв глобалізації з

вестернізацією культури, включаючи американську економічну експансію. Існують інформаційно-технологічні підходи до пояснення процесів глобалізації. Розрізняють політичну й економічну глобалізацію. Суб'єктом глобалізації виступає регіоналізація, що дає потужний кумулятивний ефект формування світових полюсів економічного й технологічного розвитку [7].

Основним наслідком глобалізації є світовий поділ праці, міграція (і, як правило, концентрація) в масштабах всієї планети капіталу, робочої сили, виробничих ресурсів, стандартизація законодавства, економічних і технологічних процесів, а також зближення і злиття культур різних країн. Це об'єктивний процес, який має системний характер, тобто охоплює всі сфери життя суспільства. У результаті глобалізації світ стає більш пов'язаним і більш залежним від усіх його суб'єктів [6, с. 6–31].

Дослідники вважають, що в XXI ст. ми увійшли в планетарну фазу розвитку цивілізації [30] і зіткнулись з новими глобальними загрозами, яким можна запобігти тільки спільними зусиллями людства.

Контроль наслідків глобалізації є важливим у всіх сферах науково-технічного простору, який перебуває в постійному розвитку. Так, міжнародна співпраця вимагає від юристів, фінансистів, дипломатів, виробників та інших фахівців мобільності й конструктивної комунікації в епоху глобалізації англійської мови.

Процеси глобалізації в різних галузях знань безпосередньо пов'язані як з позитивними, так і з негативними продуктами науково-технічного прогресу. Звичайно, розвиток передових технологій в інформаційній сфері, досягнення в нанотехнологіях, створення штучного інтелекту, конструювання електромобілів, трансплантація органів тощо ведуть людство до прогресу й допомагають подолати безліч труднощів та полегшити існування.

У свою чергу, глобальне потепління вимагає як від екологів, так і від політиків, своєчасного прийняття рішень, що дадуть змогу людству впоратися з цією проблемою.

Постійні військові конфлікти, загроза третьої світової війни і, як наслідок, проблеми з біженцями тощо змушують політиків, військових і всіх, хто до цього має відношення, взаємодіяти на глобальному рівні.

Виснаження природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища, демографія (високий/низький рівень народжуваності) та ще багато інших проблем, що пов'язані не тільки із взаємодією людини і довкілля, а й безпосередньо з проблемами в соціумі, можуть служити яскравими прикладами процесів глобалізації у всіх сферах знань.

Але особливо нагальною є проблема плідної комунікації в галузі медицини. Це чітко простежується на прикладі поширення коронавірусу, починаючи з грудня 2019 року, коли суспільство безпосередньо зіткнулося з необхідністю продуктивної глобальної комунікації між медиками всіх країн. У медичній термінології виник новий термін, який одразу ж був зареєстрований в міжнародній класифікації хвороб (ICD-10). З часом нове захворювання COVID-2019 і назва вірусу SARS-CoV-2 з'явилися в онлайн-словниках, але без дотримання усіх норм термінографування.

Стрімке поширення коронавірусу не тільки поставило під загрозу життя людства, але й суттєво вплинуло практично на всі сфери діяльності в різних країнах, почавшись у Китаї й згодом охопивши увесь світ. Цей приклад не єдиний в історії. Впродовж усього періоду свого існування людство постійно стикається з низкою схожих проблем.

Відтак, забезпечення лінгвістами плідної комунікації між лікарем і пацієнтом, між колегами теоретиками і практиками під час діагностики, лікування та профілактики захворювань допоможе безпосередньо допомогти впоратися з лікуванням раку, ускладненнями після вірусів ВІЛ, грипу, Зіка, Ебола, ентеровірусів, коронавірусів та інших захворювань на глобальному рівні.

Одним із шляхів вирішення цих труднощів є дослідження англомовної медичної термінографії як комплексної системи в контексті формування глобального науково-технічного простору. Деякі складові системного підходу, можуть бути екстрапольовані на інші галузі знань, інші ж є специфічними і можуть розглядатися лише в рамках медичної термінографії, беручи до уваги особливості зародження, формування та розвитку медичної термінології, термінографії і багатьох екстралінгвістичних явищ, що безпосередньо корелюють з лінгвістичними у цьому контексті.

Процеси глобалізації охоплюють усі сфери науково-технічного прогресу і можуть мати свої позитивні й негативні наслідки. Їх інтенсивний розвиток вимагає від термінографів своєчасної кодифікації та реєстрації термінів у словниках, що буде сприяти своєчасному вирішенню питань, які виникають в результаті глобалізації. Особливо нагальними є питання галузі медицини, вирішення яких безпосередньо впливає на виживання людства як виду.

3. Розвиток медичної термінографії в умовах глобального науково-технічного простору. Дослідження питань генезису термінографії засвідчило, що формування практичної термінографії передувало розвитку її теоретичного напрямку.

На прикладі вивчення медичної термінографії в діахронії чітко простежується вплив науково-технічного прогресу на її формування та розвиток. Більш детально ці результати вже було висвітлено в інших публікаціях автора [3], де було виділено та описано такі періоди формування медичної термінології:

1. Античний період (VI ст. до н. е. – I ст. н. е.)
 - 1.1. Протомедична термінологія (VI–V ст. до н. е.).
 - 1.2. Грецька медична термінологія (IV–II ст. до н. е.).
 - 1.3. Латинська медична термінологія (I ст. до н. е. – I ст. н. е.).
2. Середньовічний період (II ст. – поч. XIV ст.)
 - 2.1. Візантійська термінологія (II–VIII ст.).
 - 2.2. Арабська термінологія (IX ст. – поч. XIV ст.).
3. Період Нового часу (кінець XIV ст. – XIX ст.)
 - 3.1. Європейська медична термінологія (кінець XIV ст. – XVI ст.).
 - 3.2. Термінологія епохи наукової революції (XVII ст. – XIX ст.).

Це надалі дало змогу простежити формування спочатку греко-латинської традиції в медичній термінографії, а потім і національних термінографіях [3, 4].

Результати зіставлення результатів науково-технічного прогресу галузі медицини з розвитком термінографічної практики чітко підтверджують їх нерозривний зв'язок, де термінографія є відображенням досягнень медицини. Оскільки у праці вивчаємо глобальний науково-технічний простір, а англійська мова є *lingua franca* галузі медицини, то фокус нашого дослідження далі спрямований на англomовну медичну термінографію.

Починаючи з XIX ст., у контексті наукової революції відбувається піднесення медичної науки, що зумовлює виникнення нових термінів. Як наслідок, процеси кодифікації термінології знайшли своє відображення у створенні таких словників, як, наприклад, *The London Medical Dictionary* (1809), *Quincy's Lexicon-Medicum. A new medical dictionary* (1811), *A dictionary of terms used in medicine and the collateral sciences* (1835), *The homoeopathic medical dictionary, and home guide* (1850), *A Dictionary of medicine : including general pathology, general therapeutics, hygiene, and the diseases of women and children* (1883), *Terminologia Medica Polyglotta* (1890) *Stedman's medical dictionary* (1916).

Далі, з 1919 року спостерігається розвиток військової медицини, з'являються медичні терміни у сфері польової хірургії, анестезіології, пластичної хірургії, продовжується термінотворення загально медичної лексики. Починаючи з 1946 року відбувається інтенсивний розвиток нових технологій у галузі медицини, зокрема у боротьбі з раком, а також у сфері імунології, ендокринології, вірусології, діагностики; покладено початок естетичної пластики. Усе це сприяє появі нових термінів та їх реєстрації в таких словниках як *Gould's Medical Dictionary* (1926), *A Dictionary of Dental Diseases and Treatment* (1931), *A pocket dictionary of medical terms used in medical practice, human anatomy, physiology, surgery, materia medica, medical botany, pharmacy, etc.* (1934), *Psychiatric dictionary, with encyclopedic treatment of modern terms* (1940), *Elsevier's medical dictionary English/American, French, Italian, Spanish, German* (1964).

Кінець XX ст. характеризується появою нових методів діагностики та лікування, що знаходить відображення і у сфері термінології, виникає величезна кількість нових термінів, що відображається в термінографії створенням не тільки паперових, але й електронних словників. Фіксація термінів відбувається в кодифікаційних системах (наприклад, SNOMED CT), електронних та онлайн словниках (наприклад, *MedTerms Medical Dictionary*, *TheFreeDictionary's Medical Dictionary*, *Merriam Webster Medical Dictionary*). Новітні технології вже XXI ст. знаходять своє відображення у медичній термінографії крізь появу нових онлайн словників та мобільних додатків до телефонів (наприклад, медичні словники на *mobile apps*: *Dorland's*, *Oxford*, *Taber's*, *Stedman's*), які мають доволі комплексні нетрадиційні структури словникових статей з викладом відео та аудіо матеріалів, що задовольняє потреби сучасного користувача та дає змогу вчасно зареєструвати неологізми сучасної медичної термінології.

Результати дослідження дали змогу дійти таких **висновків**: термінологія є об'єктом лексикографічного процесу; для її реєстрації в словниках потрібно чітко дотримання принципів і підходів, які розроблені у термінознавстві й лексикографії, а також тих, що розробляються в термінографії; проаналізовано процеси глобалізації в контексті завдань термінографії; співвіднесено етапи розвитку термінографії з досягненнями науково-технічного прогресу на прикладі галузі медицини.

Перспективою подальшої роботи є комплексне дослідження термінографії не тільки як інструменту для акумуляції, систематизації, уніфікації й передачі накопичених знань, але і як засобу забезпечення плідної комунікації в умовах формування глобального науково-технічного простору з подальшою імплементацією отриманих даних у розробку проекту словникової статті, беручи до уваги тип термінологічного словника й потреби користувача.

Список літератури:

1. Авербух С.Я. LSP-лексикография: теоретические подходы и пути решения // Английская лексикография: формирование, развитие, современное состояние. Юб. сб. научн. статей / Отв. ред. Ф.И. Карташкова. Иваново : Ивановский гос. у-т, 2006. С. 172-187.
2. Глебов Г. И., Милаева О. В. Современные международные отношения. Учебное пособие. Пенза: Изд. Пенз. гос. ун-та, 2010. 98 с.
3. Гордиенко Е.В. Зарождение медицинской терминологии сквозь призму формирования и развития медицинской терминологии. Актуальные проблемы романо-германской филологии и методики преподавания иностранных языков. Материалы IX Международной научной конференции, Гомель, Гомельский государственный университет, 2019. С. 130–134.
4. Гордиенко Е.В. Периодизация и тенденции развития переводной англоязычной терминологии области медицины // Наукові записки Національного Університету Острозька Академія. Науковий журнал. Серія «Філологія». Острог, 2019. – Випуск 8 (76). С. 141–145.
5. Гринев, С. В. Введение в терминоведение. М. : Моск. лицей, 1993. 309 с.
6. Гринин Л. Е. Глобализация и национальный суверенитет // История и современность. 2005. № 1. С. 6–31.
7. Дергачёв В. А. Глобалистика. Москва: Юнити-Дана, 2005. 303 с.
8. Дубичинский В. В. Основные принципы и понятия терминологии // Лексикология. Терминоведение. Стилистика : сб. науч. тр. / отв. ред. В. Ф. Новодранова. М. : Пресса, 2003. С. 79-85.
9. Карпова О.М., Щербакова Е.В. PR: проблемы терминологического описания. Иваново. Иван, гос. ун-т, 2005. 184 с.
10. Лингвистический энциклопедический словарь / ред. В.Н. Ярцевой. М. : Советская энциклопедия, 1990. 684 с.
11. Маджаева С.И. Проблема лексикографического описания медицинских терминов // Вестн. Волгогр. гос. ун-та. Сер. 2, Языкозн. 2009. № 1(9). С. 179–184.
12. Суперанская, А. В. Общая терминология: Терминологическая деятельность. изд. 3-е. Москва : Наука, 2008. 288 с.
13. Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання (ISO 1087-1:2000, IDT). ДСТУ ISO 1087-1:200. Київ Держспоживстандарт України, 2008. 36 с.
14. Alberts M. Lexicography versus Terminography // Lexikos 11 (AFRILEX-reeks/series 11: 2001): P. 71–84 <https://lexikos.journals.ac.za/pub/article/view/840/378>.
15. Bergenholtz, H., Kaufmann U. Terminography and lexicography. A critical survey of dictionaries from a single specialised field // Journal of linguistics. Hermes, 1997. no.18. P. 91-125.
16. Brekke M. Lexicography and Terminography: A Complementary View // Language for Special Purposes: Perspectives for the New Millennium. Tübingen:M. Niemeyer, 2001. P. 179-187.
17. Cabre M. T. Terminology: Theory, Methods, and Applications. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1999. 248 p.
18. Deléger L., Merkel M., Zweigenbaum P. Translating medical terminologies through word alignment in parallel text corpora // Journal of Biomedical Informatics, Vol. 42, Issue 4, 2009, P. 692–701, <https://doi.org/10.1016/j.jbi.2009.03.002>.
19. Dictionary of Lexicography / edited by Hartmann R.R.K. and G. James. London and New Yourk:Routlege, 2002.
20. Encyclopaedia Britannica <https://www.britannica.com/>
21. Essays on Lexicon, Lexicography, Terminography in Russian, American and Other Cultures / Ed. by O. Karpova, F. Kartashkova. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2007. 265 p.
22. Fachsprachen: ein internationales Handbuch zur Fachsprachenforschung und Terminologiewissenschaft = Languages for special purposes : an international handbook of special-language and terminology research / ed. by Lothar Hoffmann; Hartwig Kalverkämper; Herbert Ernst Wiegand. Berlin : Walter de Gruyter, 1998-1999. 2 vols.
23. Hartmann R.R.K. Pure or hybrid? The development of mixed dictionary genres // Facta Universitatis Series: Linguistics and Literature. Vol. 3, № 2, 2005. P. 193–208.

24. ICD-10-CM Official Coding Guidelines – Supplement Coding encounters related to COVID-19 Coronavirus Outbreak, February 20, 2020 <https://www.cdc.gov/nchs/data/icd/ICD-10-CM-Official-Coding-Guidance-Interim-Advice-coronavirus-feb-20-2020.pdf>
25. Karpova O. M. Dictionaries of New Subject Areas with Special Reference to LSP of Immigration // 13th International Symposium on Lexicography: Abstracts. Copenhagen: John Benjamins Publishing Company, 2007. P. 5–6.
26. Manual of Specialised Lexicography: the Preparation of Specialised Dictionary / Ed. by H. Bergenholtz, S. Tarp. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1995. 254 p.
27. Micic S. A New Bilingual Dictionary for Medical Profession // American Journal of Translation Studies, July-September 2009, Volume I. Number I. P. 24-37.
28. Nielsen S. Mourier L. Design of a function-based internet accounting dictionary // Dictionary Visions, Research and Practice. Selected papers from the 12th International Symposium on Lexicography, Copenhagen. – John Benjamins Publishing Company. Amsterdam/Philadelphia. 2004. P.119- 139.
29. Nielsen S. The Bilingual LSP Dictionary: Principles and Practice for Legal Language. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1994. 313 p.
30. Raskin P. Journey to Earthland: The Great Transition to Planetary Civilization. Boston, Massachusetts : Tellus Institute, 2016. 127 p.

УДК : 81'27

Гоца Н.
(Тернопіль)

СПЕЦИФІКА МОВНОГО ВИРАЖЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СУЧАСНИХ АФРО-АМЕРИКАНСЬКИХ ЕСЕЇСТОК КРІЗЬ ПРИЗМУ АНТРОПОЦЕНТРИЧНОЇ ПАРАДИГМИ

У статті досліджено основні аспекти мовного вираження соціокультурної ідентичності сучасних афро-американських есеїсток крізь призму антропоцентричної парадигми. Соціокультурна ідентичність розуміється як поняття, що включає позицію автора, враховуючи його культуру та гендер. Антропоцентрична парадигма розглядається як сукупність мовних засобів, що дозволяють аналізувати тексти враховуючи їх інтралінгвістичні та екстралінгвістичні параметри, до яких відносимо культуру та гендер.

Ключові слова: антропоцентрична парадигма, соціокультурна ідентичність, гендер, фемінізм, есеїстика.

Специфика языкового выражения социокультурной идентичности современных афро-американских эссеисток сквозь призму антропоцентрической парадигмы.

В статье исследованы основные аспекты языкового выражения социокультурной идентичности современных афро-американских эссеисток сквозь призму антропоцентрической парадигмы. Социокультурная идентичность понимается как понятие, включающее позицию автора, учитывая его культуру и гендер. Антропоцентрическая парадигма рассматривается как совокупность языковых средств, позволяющих анализировать тексты учитывая их интралингвистические и экстралингвистические параметры, к которым относим культуру и гендер.

Ключевые слова: антропоцентрическая парадигма, социокультурная идентичность, гендер, феминизм, эссеистика.

Peculiarity of linguistic expression of the sociocultural identity of modern Afro-American women essay writers through the prism of anthropocentric paradigm.

The article explores the main aspects of the linguistic expression of the sociocultural identity of modern African-

American women essay writers through the prism of an anthropocentric paradigm. Within the anthropocentric paradigm of text analysis, the study of the sociocultural identity of its author is envisaged. In the research presented, the term "sociocultural aspect" is interpreted as a synthesis of culture, race, and